

Opgave 3 De gunfactor

Bij deze opgave hoort tekst 3.

Inleiding

VVD en PvdA, coalitiepartners sinds de vorming van het kabinet-Rutte II in 2012, geven ook elkaar in 2016 de kans om goede sier te maken. Het heeft kennelijk nieuwsaarde dat politieke partijen elkaar iets gunnen, want *Trouw* schrijft er een artikel over.

Lees tekst 3.

De coalitiepartijen VVD en PvdA willen “elkaar wat gunnen tot het einde”. Op 15 maart 2017 vinden de Tweede Kamerverkiezingen plaats.

- 1p **10** Geef een reden voor de houding van VVD en PvdA om elkaar ook **in 2016** wat te gunnen tot het einde.

Lees de regels 1 tot en met 42 van tekst 3.

In tekst 3 is sprake van een verdeling van een bedrag “over de in de ogen van de twee partijen goede doelen” (regels 11 en 12).

- 3p **11**
- Noem de ideologische visies van VVD en PvdA.
  - Verklaar de keuzes over die verdeling vanuit beide ideologieën. Betrek in je antwoord gegevens uit regels 1 tot en met 42 van tekst 3.

Lees de regels 43 tot en met 57.

De VVD-achterban kwam in opstand onder leiding van *De Telegraaf*. Het bezwaar van de VVD-achterban tegen een hogere inkomensafhankelijke zorgpremie is te verbinden met de ideologie van de VVD.

- 2p **12**
- Geef een ideologisch uitgangspunt van de VVD in dit kader.
  - Beredeneer op grond van dat uitgangspunt waarom een hogere inkomensafhankelijke zorgpremie kan worden afgewezen.

Opgave 3 De gunfactor

tekst 3

Rutte II: elkaar wat gunnen tot het einde

(...)
De coalitiepartijen gunnen elkaar wat. Als er geld te verdelen valt en als er positieve publiciteit in het verschiet ligt. Ruim een miljard euro valt
5 er volgens minister Dijsselbloem van Financiën in ieder geval extra uit te geven in 2017. In plaats van touwtrekken over de besteding van dat geld, is het in deze coalitie goed
10 gebruik geworden het bedrag fiftyfifty te verdelen over de in de ogen van de twee partijen goede doelen. Tegen de nog openstaande bezuinigingsopdracht van een half miljard
15 euro uit het regeerakkoord op de verpleeghuis- en gehandicaptenzorg hikten staatssecretaris Van Rijn en zijn partij (PvdA) meer en meer aan. Een betere besteding van de 'PvdA-helft'
20 was eigenlijk niet voorstelbaar. Zonder daarmee overigens te zeggen dat de VVD nu zo stond te trappelen om de opgelegde bezuiniging koste wat het kost ook door te voeren.
25 Net zo goed als de PvdA niet per se ongelukkig zal zijn met extra investeringen in defensie, het Openbaar Ministerie, de politie en het
30 uitgangspunt van rond 600 miljoen euro staan nu eenmaal te boek als het wensenlijstje van de VVD.

Elkaar wat gunnen, zoals dat sinds de kabinetsformatie van 2012 heet, moet met andere woorden niet al te letterlijk genomen worden. De twee
35 partijlijstjes bevatten geen wensen die voor de andere onaanvaardbaar zouden kunnen zijn. Het enige onderscheid tussen de partijen is de prioriteit die aan het ene en aan het andere onderwerp gegeven wordt.

Zorgpremie

Met een inmiddels beruchte uitzondering. Bij de formatie gunde Mark
45 Rutte de PvdA een hogere inkomensafhankelijkheid van de zorgpremie. Daar ging het niet om een wens. Nee, het was een taboe bij de liberalen en Rutte gaf dat zomaar weg.
50 Het elkaar gunnen zorgde in dit geval voor een opstand in de VVD-achterban onder leiding van *De Telegraaf*. Rutte zag geen andere
55 optie dan de PvdA zeer vriendelijk verzoeken deze maatregel weer te schrappen. Afgezien van dit voorbeeld is elkaar wat gunnen het handelsmerk
60 geworden van Rutte II. Een weloverwogen strategie van de twee 'founding fathers' van de coalitie, Mark Rutte en Diederik Samsom.
(...)

bron: Trouw, woensdag 15 juni 2016